

Yksikön toimintasuunnitelma

Varhaiskasvatusyksikkö Pihlaja
2018-2019

Helsinki

Työtämme ohjaavat yhteiset arvot

Helsinkiläinen varhaiskasvatus perustuu Vasu-perusteissa määritellyille arvoille sekä [Helsingin kaupungin strategiaan 2017-2021](#)

Vasuperusteissa määritellyt arvot:

- Lapsuuden itseisarvo
 - Ihmisenä kasvaminen
 - Lapsen oikeudet
 - Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus
 - Perheiden monimuotoisuus
 - Terveellinen ja kestävä elämäntapa
- Tavoitteenamme on taata jokaisella lapselle turvallinen ja hyväksyvä ympäristö, jossa jokainen lapsi voi kasvaa omana itsenään ja oppia monipuolisesti uutta hyödyntäen vahvuuksiaan.

Lapsen varhaiskasvatuksen aloittaminen

- Lapsen vasuprosessi –yhteisesti sovitut käytännöt : lapselle pidetään aloituskeskustelu päivähoiton alkaessa, vuosittaiset vasukeskustelut sekä arvioinnit, siirtokeskustelut ryhmää vaihtaessa sekä leops-keskustelut.
- Tutustuminen: perheellä on mahdollisuus päiväkotiin tutustumiseen, yksityiskohtat sovitaan ryhmän kanssa ja lapsen sekä perheen yksilölliset tarpeet huomioiden. Aloituskeskustelussa huoltajat saavat kertoa lapsestaan, perheestään sekä odotuksistaan ja toiveistaan päiväkodin aloittamiseen liittyen. Keskustelussa päiväkodin työntekijä kertoo päiväkodin käytännöistä, ryhmän toiminnasta sekä päivärytmistä.
- Siirtyminen toiseen ryhmään: siirtokeskusteluissa vanhempien ja ryhmien lastentarhanopettajien kanssa siirretään tietoja ryhmästä toiseen, ennen ryhmän vaihtamista. Huoltajien on tärkeä käydä asiaa läpi lapsen kanssa kotona. Ryhmän vaihtuessa toimintakauden aikana, lapsi pääsee jo etukäteen tutustumaan uuden ryhmän lapsiin ja aikuisiin sekä ryhmätiloihin esimerkiksi leikin kautta. Siirtymisestä puhutaan ja sitä käsitellään yhdessä lapsen kanssa.
- Lapsiryhmät muodostetaan huomioiden lasten ikä, kehitystaso, kaverisuhteet ja muut yksilölliset tarpeet. Kielikylpyryhmä muodostetaan kielikylvyn valinnan periaatteiden mukaan. Muodostamme myös eri tavoilla toimivia pienryhmiä, jotka tukevat lapsen oppimista, ne perustuvat myös lasten tarpeisiin, toiveisiin, kiinnostuksen kohteisiin.

Oppimisympäristö

- Lapsi voi toimia päivän aikana erilaisissa tiloissa ja pienryhmissä (verstas, sali, poreallas, kaikki päiväkodin tilat, lähipuisto)
- Lapsi ja vanhemmat saavat mahdollisuuden osallistua toimintaympäristön suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin
- Oppimisympäristöä muokataan lasten vasuprosesseissa nousseiden tavoitteiden ja kiinnostusten mukaisesti esimerkiksi haastattelemalla ja havainnoimalla
- Monipuoliset oppimisympäristöt on luotu tukemaan ja rikastamaan lasten oppimista ja leikkiä (mm. leikkipisteiden suunnittelu, pienryhmät, sisä- ja ulkotilojen vuorottelu)
- Lapset tutustuvat monipuolisesti sekä luontoon sekä rakennettuun Helsinkiin (mm. metsäretket, kulttuuritapahtumat, museot, liikuntapaikat)

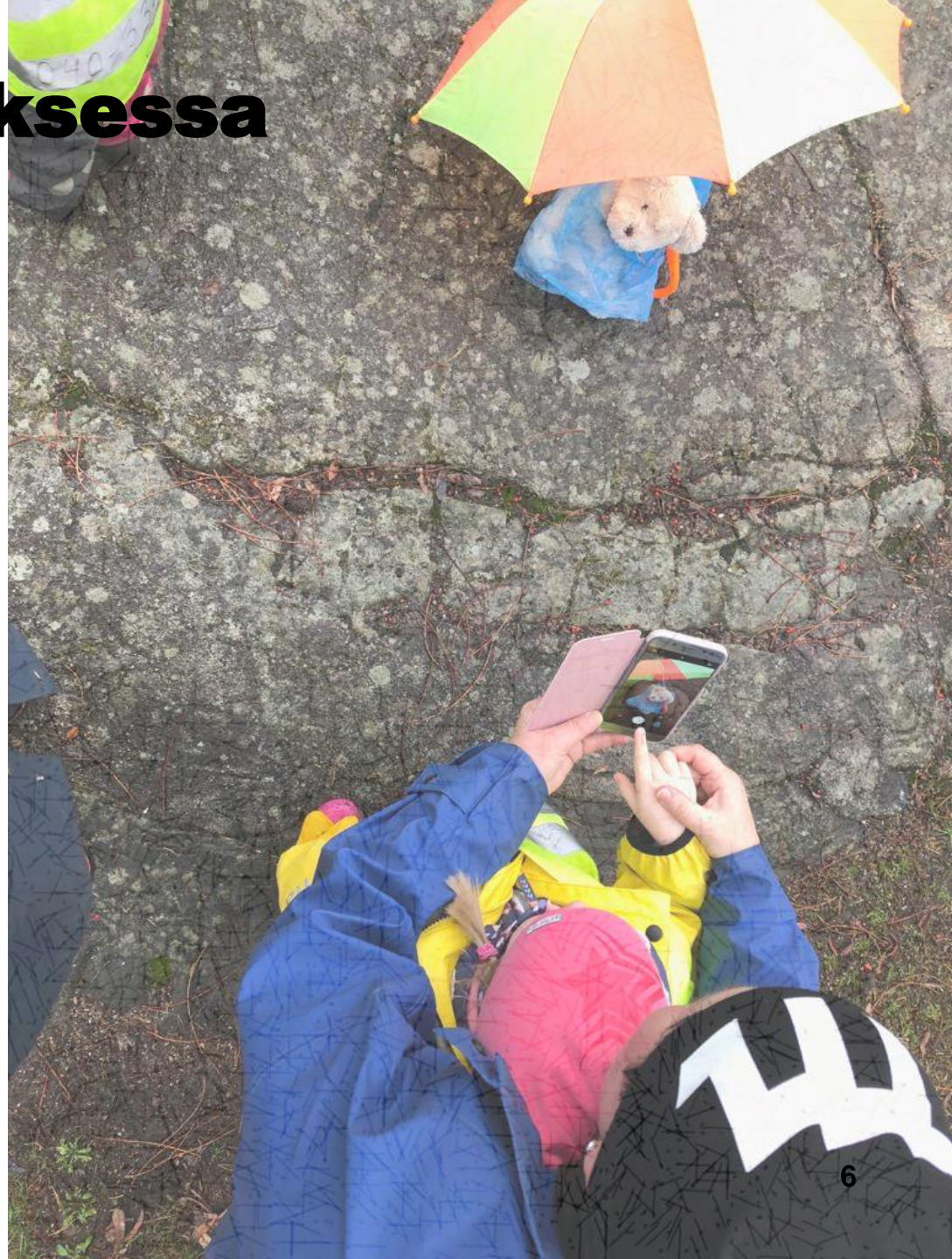

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma ja yhteisesti sovitut käytänteet

- Vasu ja leops –keskusteluissa selvitetään huoltajien sekä lasten toiveita ja odotuksia varhaiskasvatusta kohtaan. Jokaiselle lapsen vahvuudet kirjataan ja määritellään yksilölliset tavoitteet ja tarpeet ryhmän toiminnalle. Ennen keskustelua havainnoidaan mm. lapsen mielenkiinnonkohteita, ryhmässä toimimista, vuorovaikutustilanteita, leikkiä yms. Lapsi voi myös itse osallistua keskusteluun tai häntä voidaan haastatella keskustelua varten.
- Lasten vasujen pohjalta luodaan ryhmävasu, josta nostetaan yhteiset tavoitteet ryhmän toiminnalle. Arviointi on säännöllistä.
- Toimintaa arvioidaan jatkuvasti myös vasun tavoitteiden toteutumisen kannalta.

Digitalisaatio varhaiskasvatuksessa

- **Tavoitteena:**
- Henkilöstön digiosaamisen lisääminen ja osaamisen jakaminen
- Digivälineiden käytön lisääminen arjessa niin, että se tukee lasten kehitystä ja oppimista sekä motivaatiota oppimiseen
- Lasten ja aikuisten yhteisen dokumentoinnin ja arvioinnin lisääminen
- **Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi:**
- Jaetaan digiosaamista alueen yhteisissä foorumeissa ja huolehditaan siitä, että uusi osaaminen jaetaan omaan yksikköön
- Jaetaan tietotaitoa yksikön sisällä henkilökunnan kokouksissa ja mahdollistetaan koulutuksissa käynti
- Valitaan digitalisaation vastuuhenkilöt yksikköihin
- Jaetaan hyviä käytänteitä ja materiaalia alueella (digikansio)
- Pidetään digivälineet ja teknologia saatavilla
- Käytetään digilaitteita/teknologiaa monipuolisesti eri tilanteissa
- Lisäämme lasten osallisuutta digitalisaatiossa ja toteutamme digitoimintaa yhdessä lasten kanssa
- Kannustetaan lapsia käyttämään teknologiaa apuna arjen eri tilanteissa ja oman toiminnan dokumentoinnissa. Opiskelemme digilaitteiden käyttöä pedagogisen näkökulman huomioiden.
- Arvioidaan digitoiminnan tavoitteita ja hyödynnetään suunnittelussa

Yksikön toimintakulttuurin kuvaus, toimintakauden keskeiset periaatteet ja kehittämiskohde

- Päiväkotimme toimintakulttuurin lähtökohtana on vuorovaikutus. Annamme aikaa ja arvoa vuorovaikutteiselle keskustelulle ja kohtaamisille henkilökunnan, vanhempien ja lasten kanssa. Vuorovaikutus on osallisuuden mahdollistaja.

Leikkiin kannustava toimintakulttuuri:

- Aikuinen ohjaa kannattelee ja rikastaa leikkiä (leikin sanoittaminen, mallintaminen, mahdollistaminen, osallistuminen leikkiin)
- Lapset saavat valita leikin oman kiinnostuksensa mukaan (leikkitaulut, leikkipisteet)
- Lapset, vanhemmat ja kasvattajat luovat yhdessä leikkiä tukevan leikkiympäristön suunnittelemalla leikkipisteitä, jakamalla pienryhmiin, ja vuorottelemalla sisä- ja ulkotilojen käytön.
- Lapsi voi ilmaista ajatuksiaan, tunteitaan ja tarpeitaan kannustavassa ja sallivassa ilmapiirissä.

Laaja-alainen osaaminen

Varhaiskasvatuksessa luodaan pohjaa lasten laaja-alaiselle osaamiselle. Laaja-alainen osaaminen muodostuu tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon kokonaisuudesta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja sekä toimia tilanteen edellyttämällä tavalla.

1. Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
2. Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

- mahdollistetaan lasten monipuolinen liikkuminen sisällä, ulkona ja luonnossa: oppimisympäristöä muokataan liikuntaa tukevaksi, käytetään hyödyksi alueen liikuntamahdollisuuksia
- liikkuessa lähiympäristössä painotetaan liikennekasvatusta ja turvallista liikkumista, koska päiväkodin läheisyydessä on runsaasti liikennettä ja retket tehdään usein julkisilla kulkuneuvoilla
- itsestä huolehtimisen taidoissa painotetaan terveellisiä elämäntapoja (lepo, ruoka, ulkoilu, liikkuminen, hygienia) ja ohjataan lapsia itsenäiseen toimintaan ikätaso huomioiden

Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

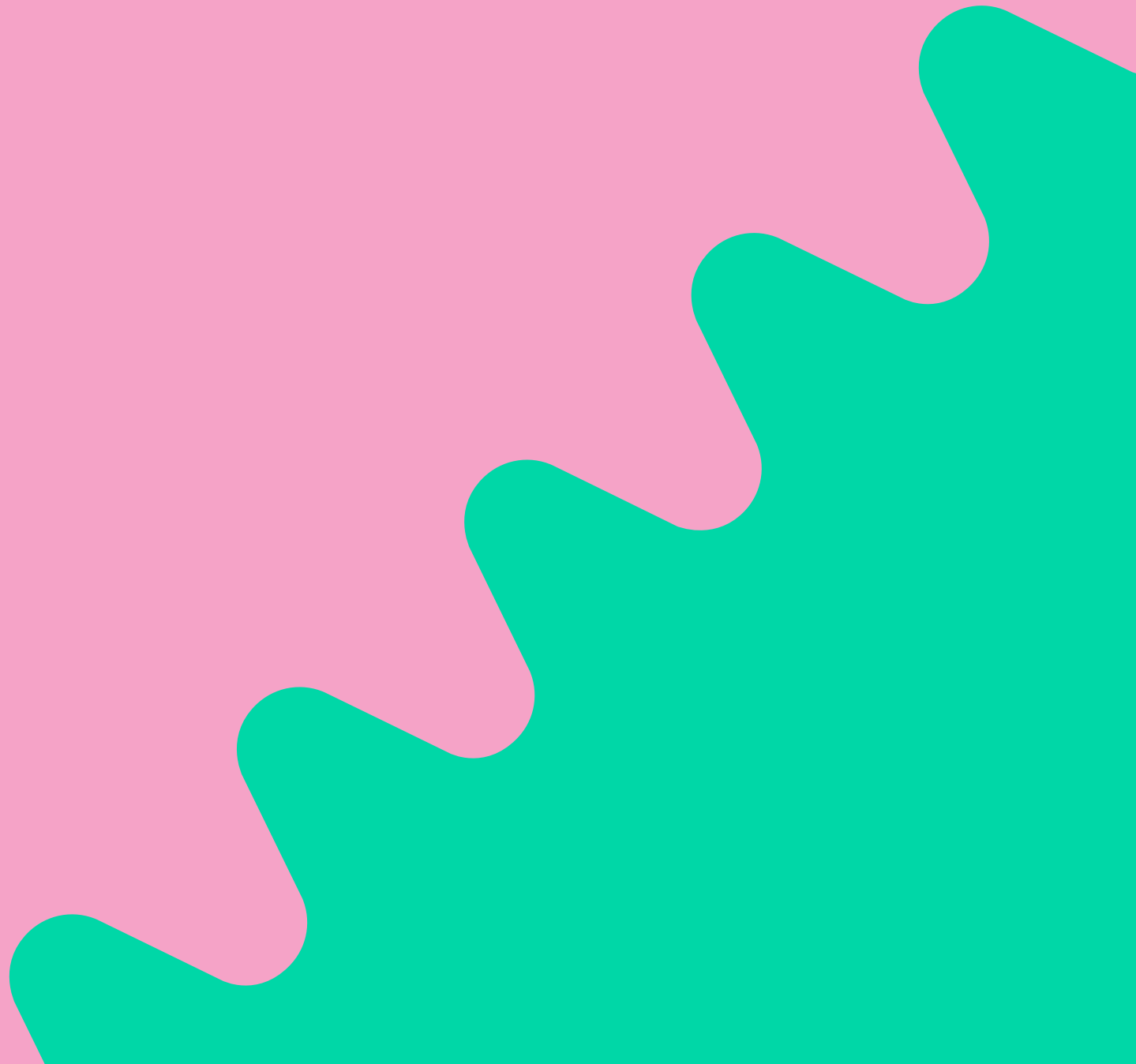
-lapsia rohkaistaan tutustumaan eri maihin, kulttuureihin, kieliin ja katsomuksiin, ryhmien monikulttuuristen lasten taustoista ja lasten omista kokemuksista lähtien

-mahdollistetaan monipuolisia kokemuksia omasta kulttuuriperinnöstä, mm. juhlat, leikit ja laulut

Oppimisen alueet

1. Kielten rikas maailma
2. Ilmaisun monet muodot
3. Kasvan, liikun ja kehityn

Helsinki

Kielten rikas maailma

- Päiväkodin ryhmät ovat keskenään erilaisia ja lapset kielellisiltä taidoiltaan ja tarpeiltaan eri vaiheissa vrt. pienten/isojen ryhmä, kielikylyryhmä
- Vahvistamme lasten uteliaisuutta ja kiinnostusta kieliin, teksteihin ja kulttuureihin, esim. saduilla, loruilla, kirjastokäynneillä, kulttuuritapahtumilla
- Kannustamme vanhempia käyttämään omia äidinkieliään kotona
- Annamme lapsille mahdollisuuden tulla kuulluiksi päivittäin, ja reagoimme myös non-verbaalisiin viesteihin
- Kannustamme lapsia vuorovaikutukseen ikätovereiden ja aikuisten kanssa
- Henkilökunta mallintaa kieltä keskustelemalla ja toiminnan sanallistamisella, hyvää suomen kieltä käyttäen

Ilmaisun monet muodot

- Tutustutamme lapsia eri ilmaisun muotoihin monipuolisesti ja moniaistillisesti
- Tutustutamme lapsia erilaisiin menetelmiin, välineisiin ja materiaaleihin
- Hyödynnämme pääkaupunkiseudun kulttuuritarjontaa, esim. kulttuurikeskukset, museot, teatterit
- Päiväkoti Pihlaja on 65 –vuotias ja pyrimme ylläpitämään vasun kannalta olennaisia perinteitä

Kasvan, liikun ja kehityn

- Päiväkotimme kehittämishankkeena on liikunta ja liikkumisen lisääminen lasten varhaiskasvatuspäivän aikana sekä kannustaa perheiden liikkumista arjessa
- Tavoitteellinen liikunnallinen toiminta toteutuu jokaisessa ryhmässä
- Liikuntaa suunnitellaan lasten ikä- ja kehitystason mukaisesti, lasten yksilölliset tarpeet huomioiden
- Päiväkodissamme toteutetaan fysioterapeutin suunnittelemaa ja henkilökunnan toteuttamaa vertaisryhmäliikuntaa lapsille
- Päiväkodin arkea liikunnallistetaan: odotteluleikit, ohjatut ulkoleikit, toiminnalliset menetelmät jne.
- Hyödynnämme lähialueen liikuntamahdollisuuksia: metsäretket, yläasteen koulun sali, koulun kenttä, yleisurheilukenttä, jäähalli jne.

Yhteistyö ja viestintä

- **Huoltajien osallisuus**

- Huoltajien ajatukset tulevat kuulluksi vanhempainilloissa, vasu ja leops-keskusteluissa, lasten tuonti- ja hakutilanteissa
- Huoltajat saavat tietoa päiväkodin toiminnasta päivittäin tuonti- ja hakutilanteissa, viikoittain sähköpostitse sekä päiväkodin yhteisestä instagram-tilistä
- Päiväkodin toimintakauteen kuuluu myös erilaisia tapahtumia (esim. liikuntailtapäivä) jolloin kohdataan perheitä ja vaihdetaan ajatuksia

- **Monialainen yhteistyö**

- Toteutuu ensisijaisesti huoltajien suostumuksella
- Kiertävä erityisopettaja, sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijat, perusopetus

Pedagoginen dokumentointi

Mitä ja miten arvioimme:

- Havainnoimme ja osallistumme lasten leikkiin, saamme tietoa lasten keskinäisestä vuorovaikutuksesta, heidän kiinnostuksen kohteistaan ja saamme elementtejä ryhmän varhaiskasvatuksellisiin sisältöihin
- Arvioimme jatkuvasti toiminnan pedagogisia perusteluja ja varmistamme, että vasun laaja-alaisia osaamisen sekä oppimisen alueiden tavoitteita toteutetaan.
- Arvioimme lasten vasuissa määriteltyjen tavoitteiden ja ryhmävasujen toteutumista säännöllisesti viikoittaisissa tiimikokouksissa.
- Varmistamme, että toimintamme perustuu yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon periaatteille
- Dokumentoimme monipuolisesti lasten kanssa yhdessä toimintaamme.
- Arvioimme talon yhteistä toimintaa lastentarhanopettajien pedagogisissa kokouksissa sekä lastenhoitajien kokouksissa sekä kehittämispäivissä ja muissa mahdollisissa yhteisissä foorumeissa.
- Jokainen arvioi oman työtä säännöllisesti.
- Toimintasuunnitelmaan nostetaan vuosittain painopisteitä henkilöstön, huoltajien ja lasten näkökulmista. Käytämme hyödyksemme myös arvokasta tietoa edellisen toimintakauden
- Ryhmän toiminnansuunnitelman ja esiopetuksen toimintasuunnitelmamallin arviointi keväällä 2019.

Dokumentointi, arviointi ja kehittäminen

